



avdeling  
Oslo og Akershus

DNT Oslo og Omegn



Naturvernforbundet  
Oslo og Akershus



NJFF  
Akershus



Ullensaker kommune

[postmottak@ullensaker.kommune.no](mailto:postmottak@ullensaker.kommune.no)

Deres ref.: Plan og næring – Planstrategi og planprogram

Oslo, 3. juni 2024

Dette brevet sendes på vegne av Akershus og Oslo Orienteringskrets, BirdLife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus og Romerike Sopp- og Nyttevekstforening.

## Uttalelse til Planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2023-2027, Ullensaker kommune

**Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus er et samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner i regionen. Vi er opptatte av å ta vare på naturgrunnet og fremme et allment tilgjengelig friluftsliv i Oslo og Akershus.**

### Innspill til satsinger i samfunnsdelen

Det er veldig bra at kommunen selv skriver at klima og miljø blir viktige temaer i arbeidet med en eventuell ny samfunnsdel.

Vi står midt i en naturkrise og en klimakrise. Den internasjonale naturavtalen som ble besluttet i Montreal i desember 2022 skal hjelpe oss å løse naturkrisen. Sammen med resten av verden skal Norge følge opp 2030-målene om 30 % bevaring av land og hav og at 30 % av naturen som i dag er ødelagt, skal restaureres. Mentale utfordringer, livsstilssykdommer og ensomhet er noen av de største helseutfordringene vi står overfor. Naturen er en kilde til forbedret fysisk og psykisk helse. Derfor er ivaretagelse av naturen ikke bare avgjørende for naturen i seg selv, men også for menneskers helse og trivsel. **Vi anser det som helt avgjørende at natur og klima prioriteres høyt i den nye samfunnsdelen, spesielt med tanke på den pågående natur- og klimakrisen.**



Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner  
osloogakershus@fnf-nett.no | Storgata 28A, 0184 Oslo | 90 65 16 61/92 42 16 30  
organisasjonsnummer 918 940 359 | <https://fnf-nett.no/oslo-og-akershus/>

## Planbehov

Vi ser at planstrategien ikke inneholder en planoversikt denne gangen. Det foreslås i stedet å legge fram en oppdatert planoversikt og vurdere kommunens planbehov årlig i forbindelse med rullering av økonomiplanen. Det hadde uansett vært nyttig å inkludere en oversikt over hvilke planer kommunen har i dag. Vi har sett på kommunens nettsider og regner med alle kommunens planer er listet opp under «Kommuneplan og kommunedelplaner» og under «Strategidokumenter». Under kommer vi med innspill til hvilke planer vi mener kommunen bør prioritere.

## Rullering av kommuneplanen

Det er viktig å rullere arealdelen for å følge opp nye nasjonale og regionale føringer og nye kommunedelplaner og temaplaner. **Vi mener derfor at BÅDE kommuneplanens samfunnsdel og arealdel revideres.**

## Strategiene for naturmangfold og klima må legges til grunn

Det er veldig bra at kommunen har en fersk naturmangfoldstrategi og en fersk klimastrategi. Vi ser at strategien for landbruk og strategien for næring begynner å bli gamle (henholdsvis fra 2014 og 2012). **Strategiene for naturmangfold og klima må legges til grunn i en eventuell revisjon av strategiene for landbruk og næring.** Utfordringer som f.eks. arealpress og bit for bit-utbygging, gjengroing av verdifulle kulturlandskap, avrenning fra landbruk til vann og vassdrag og hogst av artsrik skog må belyses. Utformingen av planene bør utarbeides i samarbeid med kommunens natur- og miljørådgiver.

## Arealstrategi

Det er veldig bra at det skal fastsettes en overordnet arealstrategi i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

## Plan for friluftsliv

Planene for friluftsliv begynner å bli gamle. **Kommunen bør revidere kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (2015) og friluftslivsstrategien (2014) i kommende periode.** Vi anbefaler kommunen å inkludere en sti- og løypeplan og inkludere de nasjonale prosjektene *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder* og *Friluftslivets ferdelsårer*. Det er viktig at de aktuelle frivillige organisasjonene blir tatt med i et samarbeid rundt dette temaet.

## Plan for frivillighet

Frivillige natur- og friluftslivsorganisasjoners kunnskap og engasjement gir forvaltningen og politikerne viktige innspill, opplyser og øker engasjementet i befolkningen og får folk ut i aktivitet. Kommunen nevner idrett spesifikt i planstrategien. Vi vil minne kommunen på at det også er svært mange medlemskap i frivillige natur- og friluftslivsorganisasjoner. **Frivillighetsstrategien er fra 2019, og kommunen bør vurdere en revidering av denne.** Denne bør bl.a. sikre gode vilkår for frivilligheten som f.eks. faste driftsmidler og fast møteplass med kommunen. Det er også her viktig at de aktuelle frivillige organisasjonene blir tatt med i et samarbeid rundt dette temaet.

## Andre viktige vurderinger

### Planvask

Kommunen bør i planarbeidet ta standpunkt til om arealdelen skal ryddes for gamle og urealiserte planområder og at gamle og helt eller delvis urealiserte reguleringsplaner (for eksempel

reguleringsplaner eldre enn 10 år) skal endres eller oppheves. Samtidig bør det avklares om kommuneplanen også skal ajourføres for de områdene som er utbygget.

## Arealnøytralitet

Arealnøytralitet betyr å gjenbruke og fortette områder som allerede er utbygd, heller enn å bygge ut mer natur. Idéen går ut på at man skal ha null tap av natur i den fremtidige utviklingen av kommunen. **Kommunen har satt seg et mål om å bli arealnøytral, og det må belyses i planstrategien hvordan kommunen kan oppnå dette.** Et tiltak kan være å utvikle et arealregnskap/naturregnskap for kommunen, se f.eks. Regjeringen<sup>1</sup> og Akershus fylkeskommune<sup>2</sup> for mer informasjon.

## Naturrestaurering

FN har utpekt 2021-2030 til verdens tiår for restaurering av økosystemer. I naturavtalen setter verden seg et mål om å restaurere 30 % av forringet eller ødelagt natur. **Vi mener kommunen må inkludere behov for oversikt over egnede områder for restaurering og belyse hvordan utarbeide dette, for deretter å prioritere restaureringsprosjekter.** Se eksempel fra pilotprosjektet til Nordre Follo kommune med ferdig utviklet metodikk<sup>3</sup>.

## Medvirkning

Bred aktiv involvering og samarbeid kan bidra til å få fram et helhetlig kunnskapsbilde og kjennskap til utviklingsbehov og muligheter. **Planstrategien bør vurdere oppsøkende virksomhet** som et medvirkningstiltak i utvikling av kommunens planer og spesielt i forbindelse med utarbeidelse av arealplanen. Oppsøkende virksomhet kan innebære å kontakte organisasjoner som representerer personer med spesiell lokalkunnskap for å få deres synspunkter og tilbakemeldinger, på organisasjonenes hjemmebaner, for eksempel biblioteket, speiderhuset eller i turistforeningens lokaler. **Planstrategien bør vurdere opprettelsen av et rådgivende utvalg for natur.** Rådgivende medvirkningsorgan kan gi en direkte og strukturert kanal for dialog og samarbeid mellom kommunale myndigheter og ulike grupper i samfunnet. Rådene kan bidra til å øke forståelsen og kunnskapen om ulike perspektiver og behov i samfunnet, og dermed bidra til mer inkluderende og helhetlige beslutninger.

**Kommunen bør involvere interessegrupper tidlig i arealkrevende saker.** Kommunen bør opprette en rutine der kommunen raskt tar kontakt med organisasjoner som driver med natur og friluftsliv, når det meldes interesse for å bygge ut eller forringe arealer. Dette vil gi kommunen mulighet til å få tidlige innspill og kompetanse fra de som bruker arealene. Kommunen får raskere oversikt over brukerinteressene, og kommunen får raskere et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Det kan også være tidsbesparende for både kommune, utbyggere og de frivillige organisasjonene.

Vennlig hilsen

**Forum for Natur og Friluftsliv Oslo og Akershus**

---

<sup>1</sup> [Veiledning: Arealregnskap i kommuneplan](#), Regjeringen 2023

<sup>2</sup> [Arealregnskap i Akershus, Buskerud og Østfold](#), Akershus fylkeskommune 2023

<sup>3</sup> [Arealnøytralitet, Nordre Follo kommune](#) og [oversikt over restaurerbar natur i Nordre Follo](#)

Maria Rundhaugen Tesaker  
Koordinator  
FNF Oslo og Akershus

